

Zpráva Akreditační komise o hodnocení
Pražské vysoké školy psychosociálních studií, s. r. o.

duben 2015

Úvod

Akreditační komise (dále jen AK) rozhodla na svém zasedání č. 5/2014 ve dnech 1. – 3. prosince 2014, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení Pražské vysoké školy psychosociálních studií, s. r. o. (dále jen PVŠPS). Pro tuto činnost jmenovala AK účelovou pracovní skupinu ve složení: Iva Stuchlíková – předsedkyně, Josef Fusek, Svatava Raková, Jan Roda, Jiří Mareš (Lékařská fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy v Praze), Tomáš Urbánek (Psychologický ústav Akademie věd ČR).

AK vycházela při hodnocení z následujících podkladů:

- sebehodnotící zpráva PVŠPS zpracovaná ve struktuře na základě požadavků AK,
- aktualizovaný dlouhodobý záměr pro rok 2015,
- výroční zpráva za rok 2013,
- další podklady vyžádané AK, zejména údaje o studijních plánech a jejich personálním zabezpečení, o rozvrhu a o publikační a tvůrčí činnosti pracovníků PVŠPS,
- vybrané kvalifikační práce spolu s posudky, výsledkem obhajoby a související studijní dokumentací,
- zápisy z jednání Akademické rady PVŠPS,
- studijní a zkušební řád a další vnitřní předpisy PVŠPS,
- poznatky získané návštěvou na PVŠPS dne 23. března 2015,
- informace přístupné nebo pro činnost účelové pracovní skupiny zpřístupněné na webových stránkách PVŠPS.

Návštěva účelové pracovní skupiny (dále jen ÚPS) na PVŠPS se uskutečnila dne 23. března 2015 ve složení Iva Stuchlíková, Josef Fusek, Svatava Raková, Jiří Mareš, Tomáš Urbánek, za sekretariát AK Petr Novák a Martina Vidláková a za Studentskou komoru Rady vysokých škol Eva Hnátková. Součástí návštěvy byla diskuse se zástupci vedení školy za

přítomnosti zástupců studijních oborů, dotazníkové šetření mezi studenty a nahlédnutí do studijní evidence v prostorách studijního oddělení.

AK konstatuje, že PVŠPS vytvořila velmi dobré pracovní podmínky pro její práci a poskytla profesionální součinnost.

1) *Schopnost kritické reflexe vývoje na škole a schopnost přijímat adekvátní opatření*

Vedení PVŠPS zpracovalo vyváženou hodnotící zprávu, z níž je patrný analytický přístup k aktuální situaci a k perspektivám vývoje, vcelku přiléhavě jsou hodnoceny silné a slabé stránky vysoké školy. Z diskuse při hodnotící návštěvě pracovní skupiny byla zřejmá ujasněnost strategického směřování školy. Hlavního problému, kterým je vyšší věk klíčových vyučujících a potřeba generační obměny, si je vysoká škola vědoma a chce jej řešit především kvalifikačním růstem vlastních odborníků, kteří by zachovali hlavní principy vzdělávací činnosti i vnitřní kultury vysoké školy.

2) *Akreditované studijní programy a vzdělávací činnost*

Vysoká škola se zaměřuje na oblast psychosociálních studií. Uskutečňuje jednak studijní programy *Sociální politika a sociální práce* se studijním oborem *Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii* na bakalářské i magisterské úrovni v kombinované formě studia, jednak studijní programy *Psychologie* se studijním oborem *Psychologie* na obou úrovních v prezenční formě studia. Bakalářský studijní program *Zdravotně sociální péče* se studijním oborem *Zdravotně-sociální pracovník* je akreditován pouze na dostudování stávajících studentů. Na PVŠPS v současné době studuje 395 studentů, z nich asi třetina v bakalářském studijním programu *Psychologie*. Ostatní tři aktivní studijní programy jsou početně o něco menší a vzájemně vyrovnané. Za posledních pět akademických let počet studentů značně vzrostl (v akademickém roce 2009/2010 jich bylo 238), vysoká škola však neusiluje o zvyšování jejich počtu nad svou kapacitu kvalitně zajistit vzdělávací činnost. Růst počtu studentů byl způsoben akreditací nového bakalářského a navazujícího magisterského studijního programu *Psychologie*. Maximální počet studentů v jednotlivých ročnících každého z oborů se však nezměnil.

Vzdělávací činnost probíhá v dobré kvalitě a její organizace má určitá specifika, zejména využívání studijních komunit, propracovaný systém praxí a propojení studia se základy psychoterapeutického vzdělání. Kvalita kvalifikačních prací je dobrá, stejně tak posudky vhodně reflektují úroveň prací. Vysoká škola klade na kvalifikační práce vysoké

nároky; řada prací nebyla obhájena. Vedoucí prací i oponenti jsou voleni uvážlivě a s ohledem na odbornost ve zvolené problematice. Administrativa státních závěrečných zkoušek a obhajob bakalářských i diplomových prací je vedena přehledně a podrobně; poskytuje informace nejen o výsledku, ale také o průběhu zkoušky. U studijních programů z oblasti sociální práce se však objevuje vedení komisí státních závěrečných zkoušek nehabilitovanými pracovníky, což nelze doporučit.

Nadstandardní je mobilita studentů, podpořená jak 13 smlouvami v rámci programu Erasmus, tak operačním programem Praha Adaptabilita (výjezdy v letech 2011 a 2014). Celkově vysoká škola uvádí od roku 2011 stáže 60 studentů na zahraničních pracovištích a 24 výjezdů akademických pracovníků. Intenzivní mezinárodní mobilita je podložena vědeckou či odbornou spoluprací vyučujících.

3) Personální zabezpečení

Vysoká škola ve své zprávě uvádí 23 kmenových akademických pracovníků (18,6 přepočtených úvazků), z nich ovšem 7 má další úvazek ve stejném či větším rozsahu na jiném pracovišti, z toho 3 pracovníci mají na druhém pracovišti plný úvazek, a nelze je tak považovat za kmenové pracovníky této školy, s PVŠPS však spolupracují již řadu let. V akademickém týmu jsou 2 profesori (1,5 přepočtených úvazků) a 7 docentů (6,25 přepočtených úvazků). Problémem je nevyvážená věková struktura, chybí střední generace habilitovaných pracovníků. Průměrný věk habilitovaných vyučujících je 63 let. Na druhou stranu téměř všichni mladší pracovníci mají vědeckou hodnost nebo titul Ph.D., podle hodnotící zprávy skýtají dva z nich perspektivu habilitace. Od září 2014 má vysoká škola nové garanty studijních programů. Řešení nepříznivé věkové struktury akademického sboru je klíčové pro udržení stávajících akreditací a je třeba mu věnovat mimořádnou pozornost, což si vedení školy uvědomuje.

Personální struktura vysoké školy však ukazuje na poněkud hlubší problém, který má PVŠPS s budováním vysoké školy jako svébytné instituce. Někteří pracovníci vysoké školy, kteří ji reprezentují jako její funkcionáři (ve funkci prorektorů), mají plné úvazky na jiných vysokých školách, přičemž jeden prorektor dokonce vykonává funkci děkana fakulty veřejné vysoké školy. Tento stav není vhodný (již jen z hlediska konkurenčních zájmů a strategií jednotlivých vysokých škol) a nevytváří dobrý obraz o PVŠPS jako o soběstačné jednotce.

4) Tvůrčí, odborná a výzkumná činnost

Škola řeší jednak vlastní grantové projekty (včetně GAČR), dále projekty, v nichž je spoluřešitelskou organizací (spolupráce s norskou organizací NOVA, Univerzitou Palackého v Olomouci, výzkumná metoda DIPEX). Zmínit lze i podíl v rámci mezinárodní studie, kde je vysoká škola partnerem vysokých škol z USA, Kanady a Rakouska.

Akademičtí pracovníci prezentují výsledky z řešení výzkumných projektů formou vystoupení na odborných konferencích doma i v zahraničí a publikacemi v odborných časopisech. Kvalita a četnost publikací je na dobré úrovni. K podpoře účasti na řešení výzkumných projektů samotnými studenty je zřízena vnitřní grantová agentura, zapojení studentů podporují i studentské vědecké konference s mezinárodní účastí. Vysoká škola rozvinula koncepci zaměření vědecko-výzkumné práce ve spolupráci s domácími i zahraničními pracovišti a má vizi širšího zapojení mladých akademických pracovníků do vědecko-výzkumných projektů zaměřených na psychologii a sociální práci. Přínosem v oblasti projektů a vlastní realizace vědecko-výzkumné práce je spolupráce s Cyrilometodějskou teologickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. Vnitřní mzdový předpis motivuje zaměstnance školy k účasti na vědecko-výzkumných aktivitách, vysoká škola poskytuje finanční příspěvky umožňující pracovníkům účast na vědeckých konferencích doma i v zahraničí. U akademických pracovníků, kteří studují v doktorských studijních programech, pak umožňuje časovou flexibilitu pro vlastní studium. Cílem vysoké školy v oblasti vědecké činnosti je dosažení podmínek nezbytných pro naplnění požadavků pro akreditaci vlastního doktorského studijního programu.

5) Administrativní zajištění studia a prostorové zázemí

Vysoká škola působí na dvou pracovištích v Hekrově a v Milánské ulici. Na prvním uvedeném pracovišti probíhá výuka v rámci bakalářského studijního programu *Psychologie*, na druhém pracovišti je realizována výuka v rámci zbývajících dvou bakalářských studijních programů a rovněž v rámci obou magisterských studijních programů. Administrativní zajištění studia je rovněž rozděleno mezi obě pracoviště. ÚPS navštívila pracoviště v Hekrově ulici, které se nachází v budově dřívějších jeslí. Vysoká škola je zde v nájmu od městské části a pociťuje dopad této situace v nemožnosti zlepšovat technický stav budovy. Prostory bývalých jeslí v těsné blízkosti mateřské školy neposkytují příznivé podmínky pro tvorbu

typického vysokoškolského prostředí, ale zázemí pro uskutečňování vzdělávací a výzkumné činnosti je v rámci možností stávajících prostor dobře vytvořeno.

Studijní dokumentace je řádně vedena, ačkoli administrativní zajištění studia může být znesnadněno rozdělením mezi dvě vzdálená pracoviště. Složky jednotlivých studentů na navštíveném pracovišti obsahují potřebnou dokumentaci a vedle nich jsou k jednotlivým studentům vedeny i evidenční listy, které umožňují rychlou kontrolu stavu studia daného studenta. V akademickém roce 2012/2013 bylo 22 absolventům prezenční formy bakalářského studijního programu *Sociální politika a sociální práce* na PVŠPS umožněno studovat bakalářský studijní program *Psychologie* ve zkrácené době za mimořádných podmínek. Jednalo se o absolventy z let 2006 – 2011, kteří projevíli zájem studovat v nově akreditovaném bakalářském programu *Psychologie* a pokračovat po jeho ukončení v navazujícím magisterském programu *Psychologie* na PVŠPS. Na základě předložené studijní dokumentace lze konstatovat, že tito studenti vykonali řádné přijímací zkoušky pro přijetí do studijního programu *Psychologie*.

Vysoká škola v souladu § 47b zákona o vysokých školách zveřejňuje kvalifikační práce absolventů. Zájemci do nich mohou nahlížet v knihovně vysoké školy, práce však nejsou dostupné v plném znění distančně. Lze doporučit, aby v zájmu transparentnosti a naplnění ducha příslušných ustanovení zákona byly všechny kvalifikační práce (po zneviditelnění citlivých údajů vzhledem k povaze prací) zveřejňovány v elektronické podobě.

Akademická rada vysoké školy se schází 1 – 2x ročně. Ze záznamu ze zasedání akademické rady vysoké školy vyplývá, že akademická rada plní své povinnosti podle zákona o vysokých školách, tedy schvaluje nehabilitované členy státnicových komisí podle § 53 odst. 2 zákona o vysokých školách a studijní programy, které mají být uskutečňovány na vysoké škole, podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách. Bylo by však vhodné, aby vysoká škola více využila roli akademické rady ke koncepčním diskusím mezi interními a externími odborníky, které by mohly napomoci zvýšení kvality vzdělávací činnosti a rozvoji vysoké školy, a tyto diskuse zachytila v záznamech ze zasedání akademické rady. Tuto funkci doposud plní pravidelné porady pracovníků školy, kterých se členové akademické rady pravidelně účastní, jsou však svým charakterem odlišné od prostředí v akademické radě.

6) *Studenti a podmínky jejich studia*

Studenti mají k dispozici knihovnu, kde je vedle knižních publikací k dispozici i řada odborných časopisů. Trvalý přístup k odborným databázím zatím není v možnostech vysoké

školy. V prostorách vysoké školy mohou studenti využívat kuchyňku, jiná možnost stravování poskytnuta není.

V rámci návštěvy ÚPS na PVŠPS se uskutečnilo také dotazníkové šetření mezi studenty a proběhly rozhovory zástupkyně studentské komory RVŠ se studenty. Na škole probíhá hodnocení kvality výuky ze strany studentů ve formě evaluačního dotazníku na konci letního semestru. Hodnocení výuky není veřejně přístupné, vedení školy jej nicméně bere následně v úvahu.

Studenti jsou se studiem převážně velmi spokojeni. Prestiž školy i uplatnitelnost absolventů považují za poměrně dobrou. Studium pokládají za přiměřeně náročné a vyučující za odborníky v dané oblasti. Studenti kladně hodnotili zejména povinné praxe během studia, individuální přístup ke studentům, studijní komunitu a sebezkušenostní výcvik. V převážné míře vyjádřili spokojenost i s organizačním zajištěním studia. Výuka předmětů odpadá zřídka a v takovém případě je vždy nahrazována v jiném termínu.

Menší spokojenost studenti projevovali se způsobem výuky cizích jazyků z hlediska jejího rozsahu a nabídky jazyků a ocenili by i větší výběr volitelných předmětů financovaných školou. Hlavní výtky směřovaly k nedodržování některých nároků/pravidel během studia (např. volitelný předmět je při nízké účasti studentů často změněn na povinný aj.) a k nepravdělnému rozvrhu výuky, zejména pokud jde o běžné přednášky. Studenti také upozorňovali na nutnost aktualizovat informace k některým předmětům v informačním systému.

Závěry:

Vzdělávací činnost uskutečňovaná PVŠPS probíhá v souladu s udělenou akreditací, PVŠPS splňuje požadavky kladené na vysoké školy i v oblasti tvůrčí činnosti. Jejím hlavním problémem je nevyvážená věková struktura akademického sboru, vyšší věk habilitovaných pracovníků bez zřetelného nástupnictví a nevhodné propojení funkcí na vysoké škole s působením na jiných vysokých školách. Strategické záměry školy jsou dobře promyšlené, jejich realizace (stejně jako dlouhodobé udržení stávajících akreditací) je závislé na úspěšném řešení uvedené slabiny v personální oblasti.

Doporučení pro vysokou školu:

- 1) Důsledně řešit generační obměnu habilitovaných pracovníků; v případě, že zvolená strategie kvalifikačního růstu vlastních pracovníků nebude úspěšná, zvažovat i další možnosti tak, aby v budoucnu nedošlo k ohrožení stávajících akreditací.
- 2) Sladit relativně velkou tematickou různorodost tvůrčích činností do jednoho rámce hlavního výzkumného zaměření. Tomuto zaměření přispívat i orientací tvůrčí práce magisterských studentů, včetně směřování budoucích témat diplomových prací.
- 3) Větší pozornost věnovat jmenování předsedů státnicových komisí, zejména v oblasti sociální práce.
- 4) Vyhodnotit způsob obsazování funkcí prorektorů, aby nedocházelo k možnému konfliktu zájmů.
- 5) Změnit způsob zveřejňování kvalifikačních prací, které prošly obhajobou, spolu s posudky a výsledkem obhajoby. Zveřejňování v knihovně bez umožnění dálkového přístupu neumožňuje dostatečnou kontrolu veřejnosti.
- 6) Více zapojovat Akademickou radu do strategických diskusí o směřování školy a aktuálních problémech řešených v souvislosti se vzdělávací a výzkumnou činností.
- 7) Řešit problém prostorového a technického zabezpečení vysoké školy. Zajistit vysoké škole takové prostory, které ve střednědobém horizontu umožní vytvoření standardního vysokoškolského prostředí.
- 8) Posílit transparentnost vysoké školy větší mírou zveřejňování informací o její činnosti na internetu (nejsou veřejně dostupné informace o personálním obsazení jednotlivých pracovišť škol, o konzultačních hodinách vyučujících atd.)

Závěry k akreditaci studijních programů:

- 1) AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace bakalářského a navazujícího magisterského studijního programu *Psychologie* se studijním oborem *Psychologie* na dobu platnosti 4 let (tj. do 31. 7. 2019).
- 2) AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace bakalářského a navazujícího magisterského studijního programu *Sociální politika a sociální práce* se studijním oborem *Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii* na dobu platnosti do 31. 7. 2019.

Kontrola závěrů a plnění doporučení:

AK požaduje předložit kontrolní zprávu o plnění závěrů a doporučení a o personálním zabezpečení studijních programů v dubnu 2017.